

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

7 DECEMBER 1995

Wetsvoorstel houdende instelling van een Interpoldienst voor kinderen

(Ingediend door mevr. Lizin)

TOELICHTING

Recente drama's hebben overduidelijk aangetoond dat de juridische en politieke instrumenten onvoldoende zijn wanneer minderjarigen verdwijnen of wanneer zij het slachtoffer worden van geweld.

Om die leemte aan te vullen zal een coördinatiecel met nationale bevoegdheid worden opgericht om de problematiek van de verdwijning van en de misdaden en wanbedrijven tegen minderjarigen te behandelen.

Die cel zal opdrachten uitvoeren van coördinatie, bijstand en expertise via een team dat bij het Centraal Bureau voor opsporingen van de rijkswacht wordt samengesteld. Voorts zal de Algemene Politie steundienst zorgen voor de verwerking, de bijwerking en de coördinatie van de informatie over de verdwenen minderjarigen.

Ook al is die samenwerking tussen de politiekorpsen onmisbaar, toch kan die nog ontoereikend overkomen.

Rekening houdend met de middelen die het opsporen van minderjarigen en het bestrijden van misdrijven tegen hen vergen (niet alleen samenwerking tussen de politiekorpsen en centralisatie van de informatie, maar ook onderzoek van deze vormen van misdadigheid, opleiding van de politiediensten om de onderwereld te leren kennen, psychologische steun aan de families en de slachtoffers, coördinatie van

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

7 DÉCEMBRE 1995

Proposition de loi portant création d'un service « Interpol Enfant »

(Déposée par Mme Lizin)

DÉVELOPPEMENTS

Des drames récents ont mis particulièrement en évidence l'insuffisance des instruments juridiques et policiers en cas de disparition de mineurs d'âge ou de violence envers les mineurs d'âge.

La création d'une cellule de coordination, investie d'une compétence nationale pour traiter la problématique de la disparition des mineurs d'âge et des crimes et délits commis sur les mineurs d'âge, vise à combler ces insuffisances.

Cette cellule assurera des tâches de coordination, de soutien et d'expertise par l'intermédiaire d'une équipe constituée au sein du Bureau central des recherches de la gendarmerie. D'autre part, le Service général d'appui policier assurera l'enregistrement, la mise à jour et la coordination des informations concernant les mineurs d'âge disparus.

Mais si cette coordination interpolicière est indispensable, elle peut apparaître comme insuffisante.

Face aux besoins que nécessitent la recherche de mineurs d'âge et la lutte contre la criminalité envers les mineurs d'âge (coordination policière et centralisation de l'information certes, mais aussi étude de ces formes de criminalité, formation des services de police à la connaissance de ces milieux criminels, soutien psychologique aux familles et aux victimes, coordination des actions issues du volontariat...), des

initiatieven van vrijwilligers, ...), hebben een aantal landen organen opgericht waarvan het werkingsgebied al die behoeften dekt.

Een na te volgen voorbeeld van een dergelijk nationaal orgaan bieden ons de Verenigde Staten, waar in 1984 het *National Center for Missing and Exploited Children* (N.C.M.E.C.) werd opgericht. Het Centrum wil verdwenen kinderen terugvinden en misdrijven en geweld tegen kinderen voorkomen. Het onderhoudt nauwe betrekkingen met het Amerikaanse ministerie van Justitie en met het F.B.I. Voorts wordt het gefinancierd door het ministerie van Justitie en door privé-stichtingen. Het beschikt over eigen personeelsleden en ook over gedetacheerde agenten van het F.B.I. of van de federale politie. Het N.C.M.E.C. leidt politieagenten en andere personen die beroepshalve politietaken uitoefenen, op in de kennis van dat deel van de onderwereld dat het op kinderen gemunt heeft. Sedert 1993 wil het ook de grensoverschrijdende ontvoeringen van kinderen aanpakken, die alsmaar toenemen en des te moeilijker op te lossen blijken aangezien de wetgevingen van de verschillende landen niet op elkaar zijn afgestemd.

De tijd is aangebroken om na te gaan of ook in ons land een dergelijk orgaan op te richten is dat menselijke drama's kan begeleiden, onmiddellijk alle nodige middelen kan inzetten om verdwenen personen op te sporen en een aantal verrijkende initiatieven kan nemen om de technieken ter bestrijding van de criminaliteit aan te scherpen.

De oprichting van een dergelijk orgaan zou een ruggesteun betekenen voor de tenuitvoerlegging van het Verdrag inzake de rechten van het kind, dat ons land heeft ondertekend. De doelstellingen die het zou nastreven vallen immers volledig samen met de inhoud van verschillende bepalingen van dat Verdrag.

Zo bepaalt artikel 11 dat de Staten die partij zijn, maatregelen moeten nemen ter bestrijding van de wederrechtelijke overbrenging van kinderen naar en het niet doen terugkeren uit het buitenland.

Volgens artikel 19 moeten de Staten die partij zijn, alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied nemen om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld. Artikel 34 handelt dan meer specifiek over de bescherming van het kind tegen alle vormen van seksueel misbruik.

Artikel 35 legt ten slotte aan de verdragsluitende partijen op, alle passende nationale, bilaterale en multilaterale maatregelen te nemen ter voorkoming van de ontvoering of de verkoop van, of van de handel in kinderen voor welk doel ook in welke vorm ook.

Ons land heeft hier dus een ondubbelzinnige verbintenis aangegaan.

pays ont mis en place des structures plus importantes, dont le champ d'action recoupe l'ensemble de ces besoins.

Le modèle le plus complet au niveau national est le modèle américain. Le *National Center for Missing and Exploited Children* (N.C.M.E.C.) y fut créé en 1984. Sa mission est de retrouver les enfants disparus et de prévenir les crimes et violence à l'égard des enfants. Il entretient des relations étroites avec le ministère de la justice américain et le F.B.I. Son financement est assuré par le ministère de la justice et par des fondations privées. Il dispose d'un personnel propre, et d'agents détachés du F.B.I. ou de la police fédérale. Le Centre forme des agents de police et d'autres professionnels à la connaissance des milieux criminels contre les enfants. À partir de 1993, il a tenté de prendre en compte le phénomène de l'enlèvement international d'enfants, phénomène en croissance et dont les difficultés sont accrues de façon exceptionnelle par des incompatibilités entre les législations de pays à pays.

La création d'une telle structure dans notre pays, capable de gérer un drame humain, de mettre en œuvre immédiatement tous les moyens nécessaires à la recherche des disparus, et de mener des actions de fond permettant d'améliorer les techniques de lutte contre la criminalité, doit être envisagée.

Cette création conforterait la mise en œuvre par la Belgique de la Convention des droits de l'enfant, dont notre pays est signataire. Les objectifs d'une telle structure répondent en effet aux prescriptions de plusieurs dispositions de la Convention.

L'article 11 impose aux États signataires de prendre les mesures nécessaires pour combattre le trafic et le non-retour des enfants emmenés à l'étranger.

L'article 19 impose aux États membres de prendre les mesures législatives, administratives ou sociales pour protéger l'enfant de toute forme de violence, l'article 34 évoquant plus spécifiquement l'engagement à protéger les abus sexuels.

L'article 35 enfin, impose aux États signataires de prendre toutes les mesures nationales, bilatérales, ou multilatérales pour prévenir la disparition d'enfants, leur trafic sous toute forme ou pour tout motif.

L'engagement clair de l'État belge en la matière ne fait donc aucun doute.

Door een dienst op te richten die hulp verleent aan minderjarige slachtoffers van gewelddaden en die verdwenen minderjarigen opspoor, die juridisch gesproken over ruimere bevoegdheden beschikt dan een gewone coördinatiefunctie van de politie, zou ons land vaste vorm kunnen geven aan zijn verbintenissen en de criminaliteit tegen kinderen doeltreffend bestrijden.

Die dienst zou uit specialisten bestaan (speurders, psychologen, sociologen, criminologen, informatici,...) en aan de verschillende onderzoeksdiensten onmiddellijk de technische bijstand kunnen verlenen die ze nodig hebben bij ontvoering of verdwijning van minderjarigen.

Door onderzoeken uit te voeren en informatie bijeen te brengen zou die dienst de speurders omstandig kunnen voorlichten over dat deel van de onderwereld dat het op kinderen heeft voorzien.

Die dienst zou alle mogelijke informatie opslaan over de verdwijning van en de misdrijven tegen minderjarigen, zowel nationaal als internationaal, die informatie bijwerken, een netwerk beheren dat informatie verstrekt aan het publiek en de van het publiek afkomstige informatie opslaan.

De dienst zou de ouders begeleiden om het drama te verwerken en de slachtoffers en de familie van slachtoffers van ontvoering of gewelddaden materieel en psychologisch steunen.

Door ten slotte de aanzet te geven tot de oprichting van een internationaal samenwerkingsorgaan en door teksten op te stellen die aan dat orgaan een wettelijke grondslag moeten geven, zou die dienst ons land tot koploper maken in Europa aangezien het als voorbeeld kan dienen voor andere landen en ertoe bijdraagt dat dit initiatief in de toekomst uitmondt in de oprichting van een internationaal orgaan ter bestrijding van de criminaliteit tegen minderjarigen.

Die dienst zou *Interpoldienst voor kinderen* kunnen heten, zoals het N.C.M.E.C. en het V.N.-Centrum voor de rechten van de Mens gezamenlijk hebben voorgesteld.

*
* *

La création d'un office d'aide aux mineurs victimes de violence et de recherche de mineurs disparus, structure juridique disposant de pouvoirs plus larges qu'une simple structure policière de coordination, concrétiserait de manière visible ces engagements et permettrait de lutter efficacement contre la criminalité envers les enfants.

Cette structure, composée de spécialistes (enquêteurs, psychologues, sociologues, criminologues, informaticiens...), serait à même de fournir aux différents services d'enquête l'assistance technique immédiatement requise en cas d'enlèvement ou de disparition de mineurs.

Par les études qu'elle réaliserait et l'information qu'elle regrouperait, elle mettrait au service des enquêteurs une connaissance approfondie des milieux criminels envers les mineurs.

Elle concentrerait toute l'information concernant les disparitions et la criminalité envers les mineurs, tant au niveau national qu'international, assurerait sa mise à jour, disposerait des réseaux d'information du public ainsi que de collectes de renseignements en provenance de celui-ci.

Elle encadrerait le drame vécu par les parents et apporterait un soutien matériel et psychologique aux victimes et aux familles des victimes d'enlèvement ou de violence.

Enfin, en créant l'embryon d'un organisme de coopération internationale, et en élaborant des textes juridiques qui assureraient le fondement légal de celui-ci, cette structure permettrait à la Belgique de faire œuvre de pionnier en Europe, servant de modèle à d'autres pays et générant à terme la création d'un organe international de lutte contre la criminalité contre les mineurs.

L'office pourrait porter le nom d'Interpol Enfant, ainsi que le suggère une proposition commune du N.C.M.E.C. et du Centre des Nations unies des droits de l'Homme à Genève.

Anne-Marie LIZIN.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Bij het ministerie van Justitie wordt een Dienst opgericht voor de hulp aan de minderjarige slachtoffers van gewelddaden en voor het opsporen van verdwenen minderjarigen, die de naam draagt «Interpoldienst voor kinderen».

De Dienst bezit rechtspersoonlijkheid.

Art. 3

De Dienst wordt belast met de volgende taken :

1° aan de opsporingsdiensten (magistratuur, politie, rijkswacht) de onmiddellijk vereiste technische bijstand verlenen bij ontvoering of verdwijning van minderjarigen;

2° aan de diensten van politie en rijkswacht hulp verlenen bij het opsporen van misdadigers, via het onderzoek van tegen minderjarigen begane misdrijven;

3° informatie bijeen brengen en coördineren over de verdwijning van minderjarigen, zowel op het Belgische grondgebied als via internationale kanalen en zorgen voor de verspreiding van die informatie;

4° materiële en psychologische hulp bieden aan de slachtoffers en aan de familie van minderjarigen die het slachtoffer zijn geworden van ontvoering of van gewelddaden;

5° aan de overheid aanbevelingen doen om de wettelijke bepalingen betreffende de taken van de Dienst te verbeteren en de internationale akten voorbereiden die nodig zijn voor de internationale samenwerking inzake het opsporen van verdwenen minderjarigen.

Art. 4

Daartoe

1° verleent de Dienst zijn medewerking aan alle bevoegde diensten van de rijkswacht, de gerechtelijke politie en de gemeentepolitie;

2° slaat de Dienst informatie op over de verdwijning van en de gewelddaden tegen minderjarigen, zowel in het binnenland als in het buitenland, en stelt

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Il est créé auprès du ministère de la Justice un Office d'aide aux mineurs victimes de violence et de recherche de mineurs disparus, dénommé «Interpol Enfant».

L'Office jouit de la personnalité juridique.

Art. 3

L'Office a pour mission :

1° de fournir aux services d'enquête (magistrature, police, gendarmerie) l'assistance technique immédiatement requise en cas d'enlèvement ou de disparition de mineurs;

2° de soutenir les services de police et de gendarmerie dans la recherche des criminels, par l'étude de la criminalité commise à l'encontre des mineurs;

3° de recueillir, de coordonner l'information concernant la disparition des mineurs, tant sur le territoire belge, que par l'établissement de contacts internationaux, et d'assurer la diffusion de cette information;

4° d'apporter un soutien matériel et psychologique aux victimes et aux familles des victimes d'enlèvement ou de violence contre des mineurs.

5° d'adresser aux pouvoirs publics des recommandations en vue de l'amélioration de la législation concernant les missions imparties à l'Office et de préparer les actes internationaux nécessaires à la coopération internationale en matière de recherche des mineurs disparus.

Art. 4

A cette fin, l'Office,

1° collabore avec tous les services de gendarmerie, de police judiciaire et de police communale compétents;

2° centralise l'information concernant les disparitions de mineurs et les violences à leur égard, tant sur le territoire national qu'à l'étranger, et établit des

een bestand samen dat toegankelijk is voor alle diensten van de politie en de rijkswacht en voor de personen die de Koning daartoe een bijzondere machtiging verleent; de Dienst moet zijn bestanden bijwerken (verouderingstechniek van foto's, vergelijking van de databases...);

3° beschikt de Dienst over een nationale telefoon-dienst voor zowel de ontvangst als de verspreiding van de informatie;

4° doet de Dienst al het studie- en onderzoekswerk dat noodzakelijk is voor de uitvoering van zijn taken;

5° verstrekt de Dienst aan de leden van de diensten van de politie en de rijkswacht een opleiding in het opsporen van verdwenen minderjarigen en in de kennis van de onderwereld;

6° helpt de Dienst de families en de minderjarige slachtoffers door te zorgen voor een aangepaste psychologische begeleiding; de Dienst treedt op als enige woordvoerder van de familie;

7° verleent de Dienst binnen de grenzen van zijn in artikel 2 omschreven taken hulp aan iedere privé-persoon of particuliere instelling die gelijksoortige doelstellingen nastreeft;

8° doet de Dienst aanbevelingen aan de diensten van de politie en de rijkswacht alsook aan de betrokken overheidinstanties op basis van de resultaten van de studie en het onderzoek bedoeld in het 4°;

9° stuurt de Dienst adviezen en aanbevelingen aan de overheidsinstanties om de wetgeving inzake de in artikel 2 bedoelde taken te verbeteren;

10° stuurt de Dienst adviezen en aanbevelingen aan de overheidsinstanties om internationale juridische instrumenten tot stand te brengen ter bevordering van de internationale samenwerking inzake de in artikel 2 bedoelde taken.

Art. 5

De Koning stelt het organiek statuut van de dienst vast bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Dat statuut bepaalt onder meer:

1° het organigram van de Dienst, waarin de verschillende in artikel 3 vermelde bevoegdheden zo goed mogelijk geregeld moeten zijn;

2° de manier waarop zijn leden worden aangewezen;

3° het statuut van de medewerkers;

4° de financieringsregels.

fichiers consultables par tous les services de police et de gendarmerie, et par les personnes que le Roi habilite spécialement; il assure la mise à jour de ses fichiers (technique de vieillissement de l'image, comparaison de base de données...);

3° dispose d'un service téléphonique national tant pour la réception, que pour la diffusion de l'information;

4° effectue toutes les études et recherches nécessaires à l'accomplissement de sa mission;

5° assure la formation des membres des services de police et de gendarmerie à la recherche de mineurs disparus et à la connaissance des milieux criminels;

6° assure un soutien aux familles et aux victimes mineures par un suivi psychologique adéquat; il est interlocuteur unique des familles;

7° aide, dans les limites de ses missions définies à l'article 2, toute personne ou institution privée poursuivant des buts compatibles avec ces missions;

8° adresse des recommandations aux services de police et de gendarmerie et aux pouvoirs publics concernés sur base des résultats des études et des recherches visées sous le 4°;

9° adresse des avis et recommandations aux pouvoirs publics en vue de l'amélioration de la législation dans les matières concernant les missions visées à l'article 2;

10° adresse des avis et recommandations aux pouvoirs publics en vue de l'élaboration d'instruments juridiques internationaux favorisant la collaboration internationale dans les matières concernant les missions visées à l'article 2.

Art. 5

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le statut organique de l'Office.

Ce statut définira notamment:

1° la structure de l'Office, qui organisera de façon optimale les différentes compétences mentionnées à l'article 3;

2° les modalités de désignation de ses membres;

3° le statut des collaborateurs;

4° les modalités de son financement.

Art. 6

De Dienst legt aan de minister van Justitie jaarlijks een rapport voor over zijn werking.

In overleg met de afgevaardigde voor de rechten van het kind doet de Dienst daarin onder meer verslag van de voortgang bij de uitvoering van het Verdrag inzake de rechten van het kind, inzonderheid van de artikelen 11, 19, 34 en 35.

Art. 6

L'Office soumet annuellement un rapport sur sa mission au ministre de la Justice.

Le rapport établit notamment, en collaboration avec le délégué aux droits de l'enfant, les progrès réalisés dans l'application de la Convention des droits de l'enfant, en particulier ses articles 11, 19, 34 et 35.

Anne-Marie LIZIN.